

Tid til haven

Havetips uge 25

Af: Marianne Bachmann Andersen

Billede: Paeonia visnesyge.jpg

Problemer med pæoner?

Især kvinder er helt vilde med de overdådigt fyldte og dejligt duftende silkepæoner. Dog er det ikke en helt nem plante at få til at lykkes i haven. Det tager altså nogle år, inden de er vokset godt til og producerer mange blomster. Idet man planter kan man så godt spekulere på, om man nu gør det godt nok?

Pæoner skal stå i fuld sol eller halvskygge. De vokser i almindelig lerholdig havejord og skal altså ikke have en masse spagnum med i plantehullet. Pæon er en knoldplante, og knolden skal placeres i det rigtige niveau for at sikre blomstring det første år. Når knoldene dyrkes i potter er det først og fremmest for at kunne sikre en god etablering i din have. Det betyder dog også, at de ikke altid blomstrer, mens de står i potten. Vær derfor ikke nervøs for at købe planter, der ikke er i blomst – de skal nok blomstre til næste forår.

Når du planter skal du:

- Grave et så stort hul, at det er ca. 1½ gang større, end den potteklump, du skal plante
- Start med at lægge lidt løs jord i bunden af hullet – brug gerne den jord, du lige har gravet op
- Tag pæonen ud af potten og placér den så pottens overflade står lige i overkanten af jordens niveau
- Fyld nu jord ned omkring siderne på pæonens rodklump og vand til med ca. 15 – 20 l vand

Sygdomme i pæoner er der sjældent nogen af, men svampesygdommen visnesyge ses desværre. Den udtrykker sig ved at enkelte skud visner og dør.

De er helt sorte ved basis, så du skal klippe dem af så langt nede som muligt, og så smide plantematerialet ud. Resten af planten kan sagtens vokse videre, og det er kun ved meget svage planter, at visnesygen kan være så fatal, at hele planten dør.

Dyrker du agurker korrekt?

Billede: agurker.jpg

Som gartner få man mange velmente spørgsmål om haven. Et af de oftest stillede spørgsmål angår agurker. Har man først fået plantet i god varm (min. 20 grader) jord og plantet så højt, at rodhalsen ikke dør af væde, vil agurkerne let vokse mange cm hver dag. Hurtigt danner de også blomster og sideskud, for det er en hel naturlig del af planternes livscyklus. Lader du naturen råde, vil du kunne høste store mængder agurker i løbet af et par uger, men så går planten helt i stå – eller dør! Beskæring eller knibning er nødvendig for at få agurker til at give frugter løbende gennem hele sommeren.

1. Først og fremmest skal sideskuddene styres. Er du nybegynder, så fjern alle sideskud og lad agurkerne dannes på hovedstammen
2. Er du frisk på at få frugter på sideskud skal du:
 - a. Klippe efter to fuldt udvoksede blade
 - b. Klippe sideskuddenes sideskud (der vil komme en i hver bladhjørne) efter første blad
3. Når planten bliver for høj til at være i dit drivhus, kan du "binde den ned" ved at løsne snoren og lade stænglen sno sig i bunden samtidig med at du binder toppen op igen
4. Er du rigtig superbruger, sørger du for at have friske agurkeplanter klar til udplantning midt i juli måned.

Billede: Liljebillen.jpg

Rigtig mange skadedyr

Der er gåsebiller på sandjorderne, grøn snudebiller i lindetræerne, bøgebladlus i bøgehækken, spindemøl i æbletræerne, lus i roserne, biller på liljerne og så de der ulækre snegle. Foråret har været gavmildt overfor haverne og dens mange beboere – både de tobenede og dem med både seks, otte eller mange flere ben eller gangvorter. Kryb og kravl hører med til naturen og indgår i en sammenhæng, hvor mange større dyr får føde. Det er derfor en rigtig god investering at hænge redekasser op mange steder i haven. Fuglene er nemlig aktive i bekæmpelsen af rigtig mange insekters invadering af vores kulturplanter. Skulle du have brug for at få råd og vejledning i at bekæmpe dine skadedyr på en miljøvenlig og korrekt måde, så kom ud i dit havecenter. Her kan din gartner vejlede dig i, hvilke midler, der duer mod de forskellige skadedyr, og vi kan næsten hjælpe dig med alting uden du behøver at bruge kemi. I dag findes der nemlig en lang række bekæmpelsesmidler, der er baseret på naturens egne forsvarsmekanismer og derfor ikke belaster miljøet på samme måde, som når der anvendes kemi.

Umodne frugter falder til jorden

Billede: Udtynding frugt.jpg

Junifald er en smart metode som frugttræerne selv står for. Lige nu kan man se et utal af kirsebær, blomster, æbler og pærer, som falder til jorden, inden de har vokset sig store, saftige og søde. Igen i år er mit kirsebærtræ uden særlig mange frugter. Det tegnede ellers godt med masser af blomster, men nu ligger størstedelen af frugterne i græsset under træet. Vores fireårige søn forsøger at modne de mange kirsebær i vindueskarmen, men til hans store ærgrelse, bliver resultatet små runkle grønne rosinlignende bær med en stilk i. Den sene omgang nattefrost er højst sandsynligt årsagen til det store spild, så vi må vente endnu et år og glæde os over, at al anden frugt i haven ser lovende ud i år. Jeg bruger i stedet for en del timer på at udtynde vores æbletræer. Igen i år har en del spindemøl været på spil, og der er gnav i mange af frugterne. Den klipper jeg af med en nysleben beskæresaks og i samme omgang fjerner jeg så mange frugter, at der kun sidder ét tilbage i hver klase. På den måde fjerner jeg måske 2/3 af alle frugterne pr. træ, hvilket nok synes noget barskt, men jeg garanterer for fuld succes hvert år – store, saftige, fuldt modne æbler, og der er flere, end vi i en familie kan nå at spise!